

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 041455 25 Uvp 2
Sarajevo, 18.03.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Džerahović Emire, kao predsjednice vijeća, Krkeljaš Milorada i Danilović Edine, kao članova vijeća, te Kovač Jasmine, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice Š.E. iz G., P. bb, zastupana po punomoćniku Muminović Esadu, advokatu iz Goražda, protiv akta broj: UP-I-03-41-506/10 od 20.04.2022. godine, tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na mjesečni novčani dodatak po osnovu ratnog priznanja, odlučujući o zahtjevu Federalnog pravobranilaštva Sarajevo za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenog protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041455 22 U 2 od 26.09.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 18.03.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041455 22 U2 od 26.09.2025. godine uvažena je tužba, poništeno osporeno rješenje tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, broj: UP-I-03-41-506/10 od 20.04.2022. godine i riješeno da se tužiteljici Š.E. iz G. priznaje pravo na mjesečni novčani dodatak, po osnovu ratnog priznanja u iznosu od 249,00 KM počev od 01.05.2022. godine, uz obavezu tuženog da tužiteljici naknadi troškove postupka u iznosu od 240,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo Sarajevo pobija presudu Kantonalnog suda u Sarajevu iz razloga pogrešne primjene federalnog propisa, konkretno Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica. Zahtjevom se prigovara da tužiteljica kao vanbračna supruga ne može ostvarivati prava koja se odnose na novčani dodatak poslije smrti nosioca odlikovanja, obzirom da je to pravo predviđeno samo za bračnog partnera. Konačno je predloženo da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži i presuda Kantonalnog suda u Sarajevu poništi.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljica je predložila da se isti odbije kao neosnovan.

Kako je zahtjev iz člana 41. Zakona o upravnim sporovima dozvoljen i podnesen od ovlaštenog lica, ovaj sud je na osnovu odredbe člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u

granicama zahtjeva i povrede propisa iz odredbe člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizilazi da je rješenjem tuženog broj: UP-I-03-41-506/10 od 20.04.2022. godine, odbijen zahtjev tužiteljice od 08.04.2022. godine za priznavanje prava na mjesečni novčani dodatak, kao vanbračne supruge H.S., umrlog dobitnika ratnog priznanja/odličja "Srebreni štit", uz obrazloženje da je tako odlučeno obzirom da je na osnovu dostavljenih dokaza uz zahtjev, utvrđeno da tužiteljica ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na priznavanje mjesečnog novčanog dodatka obzirom da se radilo o vanbračnoj supruzi, pri čemu se pozvao na član 2. stav 2. i 3. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odličja i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH”, broj: 70/05, 61/06, 09/10, 90/17 i 29/22), a kojim je propisano da je član porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja član uže porodice lica iz stava 1. ovog člana, bez obzira na to kada je nastupila smrt dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja (u daljnjem tekstu: član porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja), da u smislu stava 2. ovog člana, užu porodicu, sačinjavaju: bračni drug, djeca rođena u braku i van braka, usvojenici i pastorčad, kao i roditelji neoženjenog poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja koji iza sebe nije ostavio porodicu. Kako iz priložene dokumentacije proizilazi da se ne radi o članu uže porodice nego o vanbračnoj supruzi to je zaključeno da imenovana ne ispunjava propisane uslove za ostvarivanje traženog prava na mjesečni novčani dodatak po smrti njenog vanbračnog supružnika H.S., dobitnika ratnog priznanja/odličja „Srebreni štit“.

Rješavajući po tužiteljicinoj tužbi u ponovnom postupku, a u izvršenju presude Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 041455 25 Uvp od 10.07.2015. godine, prvostepeni sud je uvažavajući tužbu, udovoljio i riješio kao u izreci pobijane presude u sporu pune jurisdikcije na način da je osporeno rješenje Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata broj: UP-I-03-41-506/10 od 20.04.2022. godine, poništio i upravnu stvar riješio na način da je Š.(I) E. iz G. priznao pravo na mjesečni novčani dodatak po osnovu ratnog priznanja u iznosu od 249,00 KM, počev od 01.05.2022. godine, te obavezao tuženog da tužiteljici nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 240,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude. Ovako je prvostepeni sud odlučio našavši da je postojala vanbračna zajednica između tužiteljice i umrlog H.S. nosioca ratnog priznanja i da to proizilazi iz presude Općinskog suda u Goraždu, broj: 45 0 P 042820 21 P od 01.11.2021. godine, a koja vanbračna zajednica je trajala od 1992. godine do 13.07.2021. godine (do smrti H.S.), pa tužiteljici kao vanbračnoj partnerici, stoga pripada pravo na mjesečni novčani dodatak po osnovu ratnog priznanja propisanog člana 2. stav 2. i 3. Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odličja i članova njihovih porodica („Sl. novine FBiH”, broj: 70/05, 61/06, 09/10, 90/17 i 29/22). Visinu mjesečnog novčanog dodatka prvostepeni sud je utvrdio shodno članu 5. stav 4. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, kojim je propisano da mjesečni novčani dodatak iz stava 1. ovog člana za ratna priznanja ili odlikovanja Srebrena policijska zvijezda i Srebreni štit - iznosi 25% od osnovice. Kako je prosječna mjesečna neto plaća isplaćena u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini odnosno u 2021. godini prema podacima nadležnog Federalnog zavoda za statistiku iznosila 996,00 KM, a 25% od tog iznosa je 249,00 KM.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan.

Bez osnova se zahtjevom za vanredno preispitivanje osporava presuda Kantonalnog suda u Sarajevu. Naime, suprotno navodima zahtjeva, pravilno prvostepeni sud donosi odluku koju obrazlaže na način da se u konkretnoj situaciji ima cijeliti utvrđena činjenica postojanja vanbračne zajednice tužiteljice i umrlog H.S., te da Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica (koji je bio na snazi u vrijeme donošenja odluke) tuženi nije primijenio uz dosljedno poštivanje opredjeljenja iz porodičnog prava o jednakom tretmanu bračne i vanbračne zajednice.

Inače, kontekst bračne i vanbračne zajednice razmatrao je Ustavni sud BiH, koji je već u Odluci broj AP-4207/13 od 30.09.2016. godine zaključio da su sudovi primjenom Zakona (u toj Odluci radilo se o Zakonu o nasljeđivanju iz 1980. godine), bez uvažavanja opredjeljenja iz Porodičnog zakona FBiH iz 2005. godine o dosljednom izjednačavanju vanbračne zajednice koja traje više od tri godine sa bračnom zajednicom u svim pravima i obavezama, uključujući i imovinska prava i odbijanjem apelantovog zahtjeva, prekršili zabranu diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi sa pravom na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. U toj odluci, a i u drugim odlukama u istoj pravnoj stvari, Ustavni sud BiH ukazuje na razvoj društvenih odnosa općenito, pa tako i porodice i porodičnih veza, te na diskriminirajući tretman vanbračnih partnera, a također je ukazano na potrebu da se ta diskriminacija novim propisima otkloni, naglašavajući da nije relevantno ocijeniti da li je ili ne jedan zakon u odnosu na drugi *lex specialis*, te naglašavajući da se prema članu II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Evropska konvencija primjenjuje direktno i ima prioritet nad svim drugim zakonima, a što, između ostalog, znači i da se zakoni koji nisu usaglašeni sa Evropskom konvencijom moraju primijeniti na način na koji se neće kršiti prava iz Evropske konvencije.

Dakle, slijedom navedenog, potpuno je jasno da je bračna i vanbračna zajednica izjednačena, te da shodno utvrđenoj činjenici egzistiranja vanbračne zajednice tužiteljice Š.(I.) E. i umrlog H.S., pravilno prvostepeni sud donosi odluku kojom poništava rješenje tuženog, broj: UP-I-03-41-506/10 od 20.04.2022. godine, te meritorno odlučuje o njenom zahtjevu u sporu pune jurisdikcije, na način da se tužiteljici priznaje pravo na mjesečni novčani dodatak u iznosu od 249,00 KM, po osnovu ratnog priznanja, počev od 01.05.2022. godine, sve u skladu s odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br: 35/05, 41/05 i 31/14).

Potpuno je neprihvatljivo, a i protivustavno, isticanje u zahtjevu da činjenica da tužiteljica kao vanbračna supruga nema prava koje ima bračni partner, obzirom da se radi o već opće prihvaćenom standardu. Pored toga, tužiteljica ni u kom slučaju ne može snositi štetne posljedice što relevantni zakoni nisu harmonizirani kako bi se provelo dosljedno opredjeljenje zakonodavca da se otkloni diskriminacija u tretmanu vanbračnih i bračnih partnera, pa posljedično i u odnosu na ostvarivanje traženog prava.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom odredbe člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Kovač Jasmina, s.r.

Predsjednica vijeća
Džerahović Emira, s.r.